

XII. évfolyam, 1. szám, 2012

Statisztikai Jelentések
NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK
ÉRTÉKESÍTÉSE

2011. év

Növényvédő szerek értékesítése
XII. évfolyam, 1. szám, 2012

Megjelenik évente

Felelős szerkesztő

Dr. Vágó Szabolcs

Szerző

Boldog Valéria

boldog.valeria@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3060

Fax: (+36 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

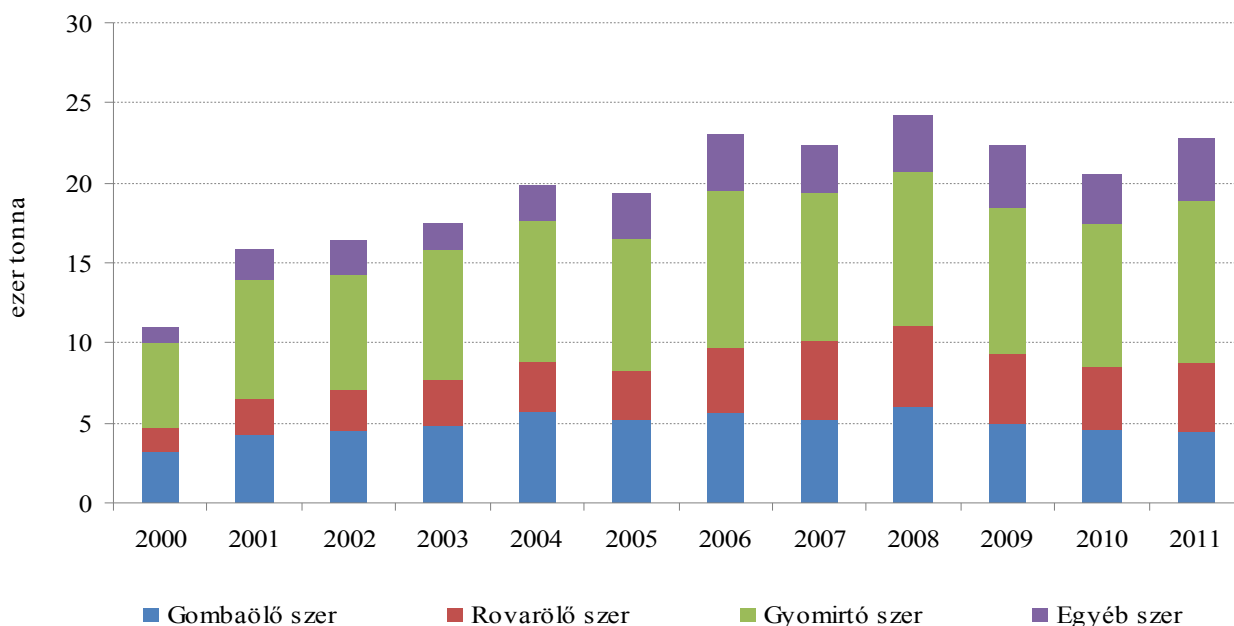
Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Külkereskedelem.....	6
Főbb input anyagok árváltozása.....	8

Összefoglaló

A világ növényvédő szer felhasználása a 2003-2008 között erőteljesen növekedett, majd 2009 és 2010-ben bekövetkezett megtorpanás után 2011-ben egy mérsékeltebb ütemű emelkedés mutatkozik.

1. ábra: A növényvédő szer értékesítés alakulása Magyarországon

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Hazánkban az értékesített növényvédő szerek mennyisége 2008-ig szinte folyamatosan növekedett, majd a 2009-2010 évi csökkenő tendencia után 2011-ben ismét meghaladta a 2009. évi szintet. 2011-ben 79,8 milliárd forint értékben 22,8 ezer tonna növényvédő szert értékesítettek a forgalmazók mezőgazdasági termelőknek. Az értékesített mennyiséget tekintve ez 11 százalékos növekedés az előző évhez képest. Jelentősen emelkedett a gyomirtó szerek felhasználása, kisebb mértékben ugyan, de a rovarölő szerek iránti kereslet is élénkült.

1. táblázat: Növényvédő szer értékesítés szercsoportonkénti alakulása

Megnevezés	2010	2011	2011/2010 (%)
Értékesített növényvédő szer	20 599	22 798	110,7
Ebből: Gombaölő szer	4 571	4 445	97,2
Rovarölő szer	3 930	4 312	109,7
Gyomirtó szer	8 958	10 115	112,9
Egyéb szer	3 140	3 926	125,0

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

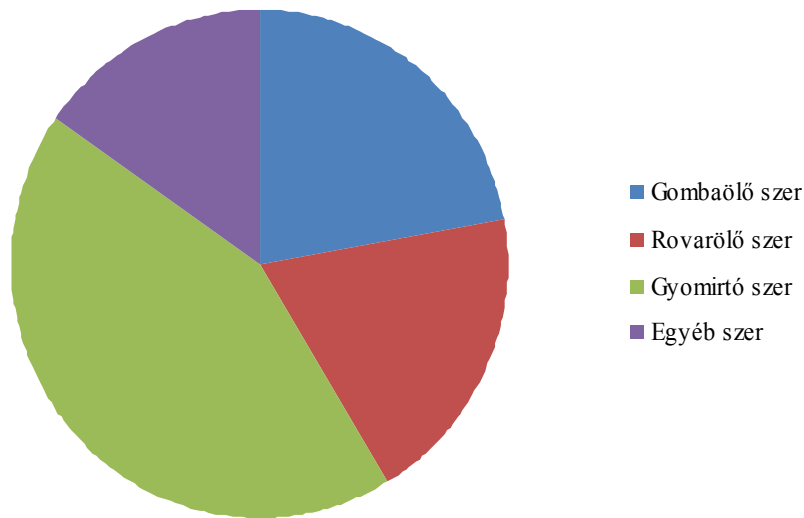
2. táblázat: **Növényvédő szer értékesítés szercsoportonkénti alakulása**

Megnevezés	Értékesítés közvetlen mezőgazdasági felhasználóknak	
	tonna	ezer Ft
Gombaölő szer		
2010. év	4 571	19 474 790
2011. év	4 445	20 238 430
2010. év = 100 %	97,2	103,9
Rovarölő szer		
2010. év	3 930	12 295 095
2011. év	4 312	13 091 274
2010. év = 100 %	109,7	106,5
Gyomirtó szer		
2010. év	8 985	37 223 737
2011. év	10 115	41 433 580
2010. év = 100 %	112,9	111,3
Egyéb szer		
2010. év	3 140	5 070 064
2011. év	3 926	5 004 685
2010. év = 100 %	125,0	98,7
Összesen:		
2010. év	20 599	74 063 686
2011. év	22 798	79 767 969
2010. év = 100 %	110,7	107,7

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Az alkalmazott szerek megoszlása hasonló volt, mint a bázisidőszakban, vagyis a legtöbbet továbbra is a gyomirtó szerekből értékesítettek (9230 tonnát), a forgalom mennyiségének 44 százalékát, értékének pedig több mint a felét a herbicidek adták. Gombaölő szerekből 4047 tonnát, rovarölő szerekből pedig 3654 tonnát értékesítettek, amely az összes forgalom 19 százalékát jelenti mindkét szercsoportnál.

2. ábra: A növényvédő szerek értékesített mennyiségének megoszlása 2011-ben

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A 2011-es év mérföldkőnek tekinthető a növényvédelem vonatkozásában, 2011. június 14-én lépett hatályba az egységes európai növényvédő szer engedélyezést szabályozó rendelet, valamint a növényvédő szerek használatára vonatkozó irányelv, ami nem csak a növényvédőszer-gyártók, hanem a -forgalmazók és -felhasználók számára is változást hoz.

2011-ig eltelt közel két évtized alatt, az 1991 és 2009 közötti időszakban az EU a növényvédőszer-hatóanyagok egészségkárosító hatását felülvizsgáló programot hajtott végre. A hatóanyag-felülvizsgálat eredményeként az 1991 előtt használt mintegy ezer hatóanyag 67 százalékát az ipar önkéntesen visszavonta, tudományos vizsgálatok alapján további 7 százalékot a hatóságok vontak ki a forgalomból. Jelenleg kb. 300 hatóanyag illetve az ezekből származó késztermék maradt a piacon, de további hatóanyagok forgalomból való kiesése várható, amikor a 1107/2009. sz. EU-rendelet felváltja az eddig érvényes 91/414. EU-számú szabályozást. (Növényvédőszer-Gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület)

A növényvédő szerek engedélyezését szabályozó új rendelet meghagyja a jelenlegi kétlépcsős egyeztetés rendszerét, azonban három lényeges újdonságot tartalmaz: az első a háromzónás felosztás, és a zónákon belül az engedélyokiratok kötelező kölcsönös elismerése, a második a helyettesítendő hatóanyagok szabálya, a harmadik pedig a veszély alapú értékelés. A fenntartható peszticid-használatról szóló 2009/128. EU-irányelv célja, hogy a szigorú engedélyezési rostán átment szereket úgy használják a termelők, hogy az ne károsítsa az élővilágot. Az irányelv jelentős hatással van a forgalmazási, felhasználási kategóriákra.

Külkereskedelem

3. táblázat: Magyarország növényvédő szer exportja és importja

év	Import		Export	
	ezer tonna	milliárd Ft	ezer tonna	milliárd Ft
2000	21,4	34,7	35,4	14,3
2001	24,2	41,0	21,0	18,4
2002	26,4	46,9	9,7	17,7
2003	26,3	48,5	8,7	19,7
2004	22,2	41,3	8,2	18,8
2005	28,9	52,7	6,5	12,4
2006	28,9	49,3	6,1	12,7
2007	31,9	55,1	11,7	24,7
2008	36,4	66,7	16,1	32,7
2009	31,9	68,7	16,4	38,9
2010	31,0	59,4	17,1	36,6
2011	36,7	69,3	19,2	43,3

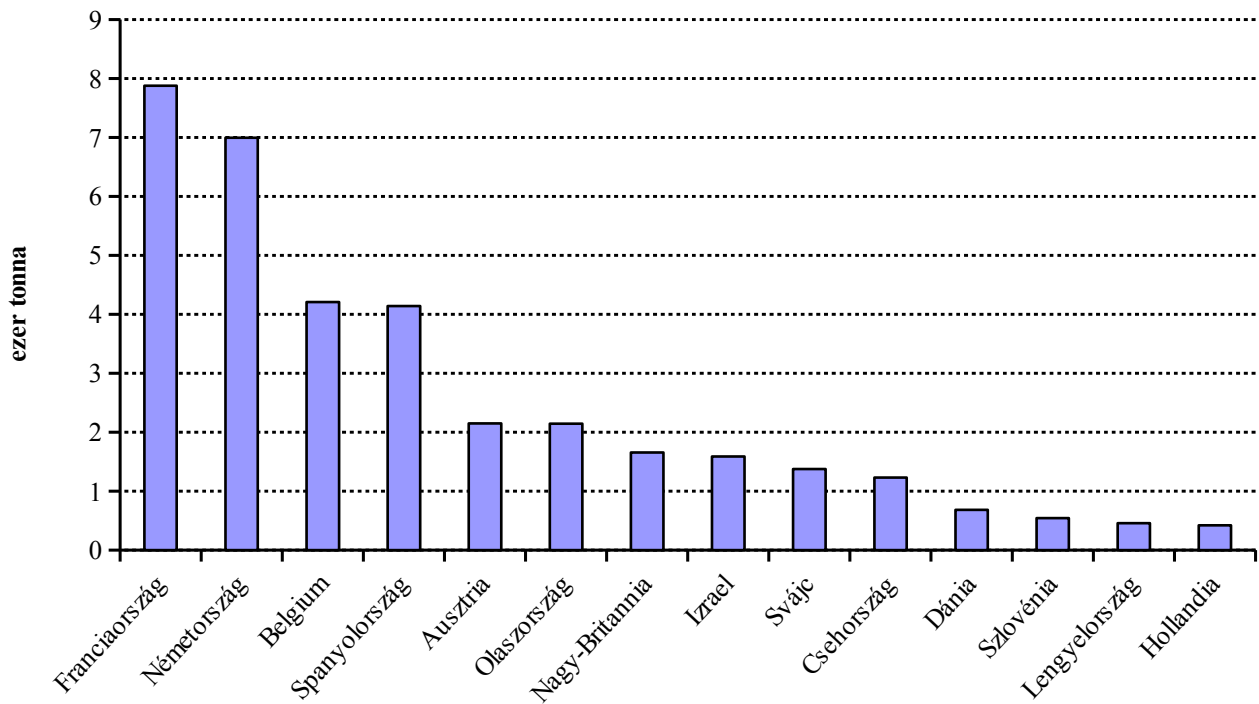
Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Magyarország az elmúlt tíz évben nettó exportórból nettó importórré változott. Hazánk növényvédő szer exportja 2000-ben például meghaladta a 35 ezer tonnát, 2002-ben ugyanez a szám 9703 tonna volt.

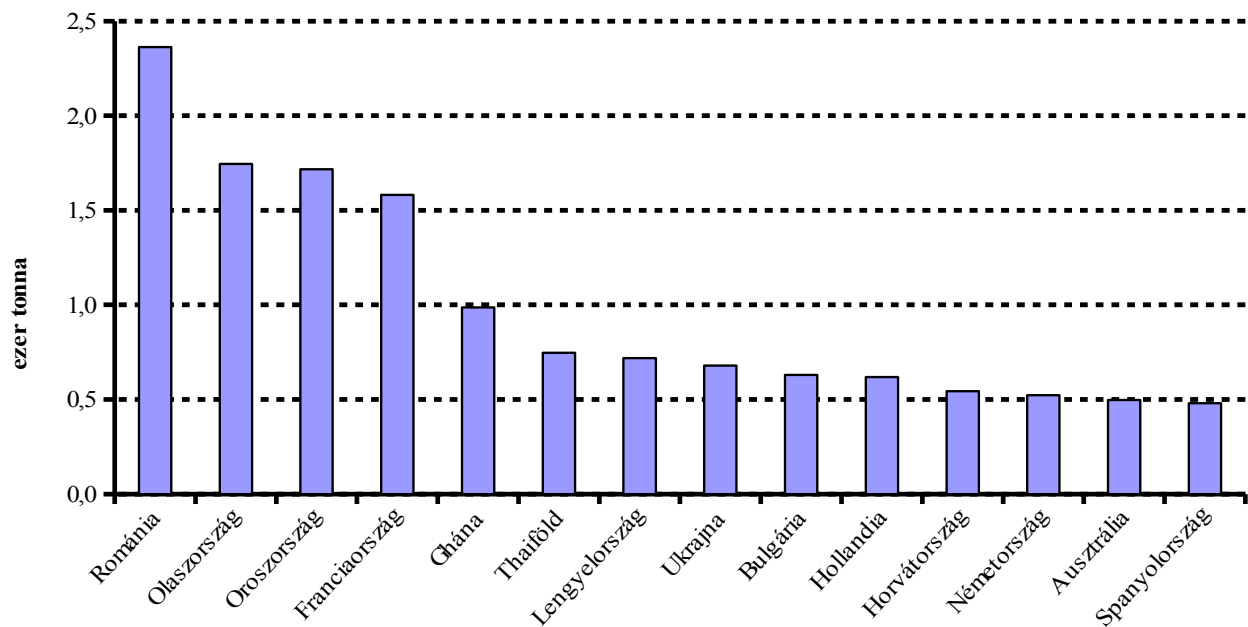
A növényvédő szerek uniós szabályozásnak a növényvédőszer-választék tekintetében jelentős hatása van. Lényegesen csökkent a hazai hatóanyag-gyártásból választható szerek száma, és tovább emelkedett az importált szerek mennyisége.

A növényvédő szer behozatal értéke 2011-ben 69 milliárd forint, a kivitelé 43 milliárd forint volt, amely 17 illetve 18 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest. Magyarország növényvédő szer importját az EU-s beszállítások határozzák meg, elsősorban Franciaországból, Németországból vásárolunk, de jelentős mennyiség érkezett Spanyolországból, Belgiumból is.

3. ábra: A növényvédő szer import alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2011-ben

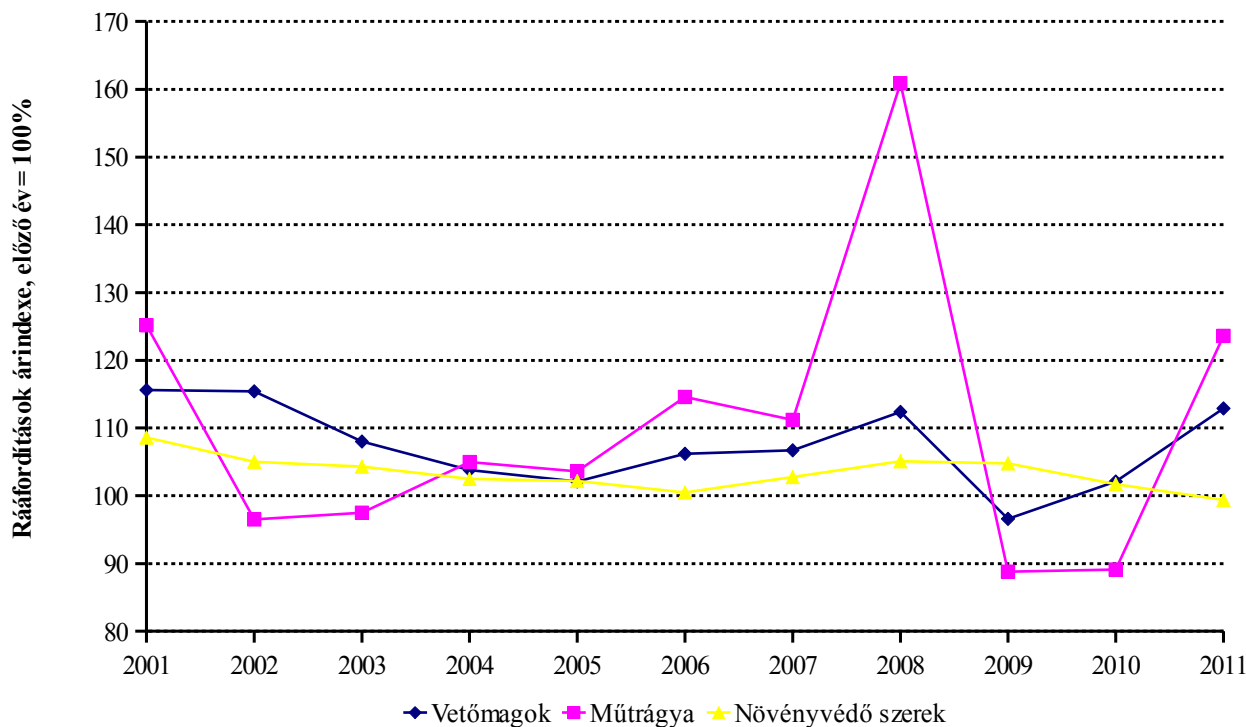
4. ábra: A növényvédő szer export alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2011-ben

Forrás: KSH

Főbb inputanyagok árváltozása

5. ábra: A vetőmag, műtrágya és a növényvédő szer árváltozása (előző év = 100%)

Forrás: KSH

A főbb inputanyagok, a vetőmag, műtrágya, növényvédő szer árak 2007-ig együtt mozogtak, majd 2008-ban a műtrágyaárak „elszabadultak”. 2008-ban éves szinten 61%-kal emelkedtek a műtrágyaárak, míg a vetőmag ára 12%-kal, a növényvédő szer ára pedig az inflációt alig meghaladó mértékben 5%-kal nőtt. A növényvédő szer árak átlagos emelkedése - a 2009. év kivételével - évről évre elmaradt az infláció átlagos mértékétől.

